

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 2— Pengő, vidékre 2-30 Pengő

Roosevelt személyesen irányítja a kölcsönpropagandát

December havában az vár az amerikai közönségre, hogy újabb kilenc milliárdos kölcsönt jegyezzen le. Roosevelt csak alig két hónappal ezelőtt vette így igénybe az amerikai közönséget; tudvalevő ugyanis, hogy legutóbb szeptemberben bocsátottak ki hadikölcsönt amerikaiában. Mai jelentések szerint a mostani hadikölcsön propaganda irányítását Roosevelt személyesen vette kezébe, hogy a fáradt közönséget maga igyekezzon felrázni. — Nélküle a bankok nem vállalták a felelősséget a kölcsön sikeréért.

A japánok 65 hajót süllyesztettek el a Salamon-szigeteknél

Tókió most közöl összefoglaló jelentést arról, hogy a Salamon-szigetek körül lezajlott három nagy tengeri ütközetnek mi volt az eredménye. Ezekben a csatákban a japánok 65 amerikai hajót juttattak tengerfenékre. Az elsüllyesztett angol szász hajók közt van három nagy csatahajó, négy repülőgépanyahajó, harminc romboló és páncélos, kilenc tengeralattjáró és tizennyolc más hadihajó.

Róma megállapítása szerint:

Események érlelődnek a Földközi-tengeren

A nemzetközi sajtó érdeklődése ismét egyre erőteljesebben fordul a Földközi-tenger felé. Róma megállapítja, hogy ott valóban nagy események érlelődnek és előrelátható, hogy ebből kifolyólag az angolszászok ismételten nagy csalódást fognak érezni. Eddigi reményeik nem valósultak meg; még kevésbé az ezutániak. London a pesszimiztikus hangulat ismét kezd urrá lenni a lelkeken. Párizsi jelentés szerint a Daily Mail című angol újság tegnapi száma leplezetlenül hangot ad a kétkedésnek. Szerinte az északafrikai angolszász hadműveletek nagyon lassan haladnak előre. Ha ez így nehéz dolog — írja az angol újság — hogy higgyünk abban az ígértben, hogy onnan az európai kontinens ellen eredményesen léphetünk fel. Az angol újság mindezt abból az alkalomból mondotta el, hogy Churchill, angol miniszterelnök vasárnap rádióbeszédet mondott az angol közönséghez, amely előtt nagy fenyegetéseket intézett Olaszország ellen. Bombázásokat ígért.

Nehéz az utánpótlás Észak-Afrikában

Nem sok eseménye van az észak-afrikai két arcvonalknak — állapítja meg a nemzetközi sajtó, de viszont rámutat olyan angolszász lapvéleményekre, melyek szerint itt az angolszászoknak nehéz megküzdeniük az utánpótlás nehézségeivel. Hosszu az utvonat mindkét oldalon. Az egyiptom felőli részen 1300 kilométeres út választja el az angolszász csapatokat az egyiptomi kikötőktől. Ez szinte lehetetlenné teszi, hogy a nyolcadik angol hadsereg komoly offenzívát indítson.

A tuniszi határon is késik a támadás

A ma reggeli francia lapok írják, hogy az alger-tuniszi határon a komoly támadás megindítása előtt az angol szászok célja az, hogy a gyarmat északi partjain fekvő Tunisz és Bizerta kikötőket leszakítsa a tengely területeiből, azonban erre a tengely

csapatai nagyon ügyelnek. Az amerikaiak mindkét ponton fel is sorakoztak már és itt várható az első nagyobb összecsapás. Ennek ellenére azonban megállapítható, hogy a tuniszi határon is késik a már rég beígért angolszász offenzíva.

A Földközi-tengeren két hét alatt 137 amerikai hajó pusztult el

A legújabb jelentések szerint a japánok a Salamon-szigetek körüli csapdában 65 angolszász hajót pusztítottak el a három nagy tengeri csatában, mely ott lezajlott. Erről Tókió tegnap közölt kimutatást. Ugyanekkor Berlin és Róma arról számol be, hány angolszász hajó pusztult el a Földközi-tengeren az északafrikai partraszállástól számított első két hét alatt. E kimutatás szerint az itt elpusztított hajók száma 137. November 7-től 25 ig

az algeriai partok előtt tengerfenékre került 23 angolszász kereskedelmi és szállító hajó 165 ezer tonnatartalommal. Biztosra vehető még 11 szállítóhajó elsüllyedése is. — Negyszázezer tonnatartalommal 65 hajót megsértettek úgy, hogy hosszú időn át hasznavehetetlen. Hadihajó 10 süllyedt el, 28 pedig megsérült. — A tengely által november hónapban elsüllyesztett angolszász hajók ürtartalma meghaladja az 1 millió tonnát.

Csődött mondtak az amerikai repülőerődök

Kairóból jelentik, hogy ott erős lehangoltság uralkodik az angol hadvezetőség köreiben, mert az ugynevezett amerikai repülőerődök nem elégtették ki a hozzájuk fűzött reményeket. Ezeket a hatalmas légijárműveket, amelyeknek nagymennyiségű robbanó

anyagot hosszú utra kellett volna szállítani, hogy aztán a messzi távolságokban eresszék a földre bombáikat, csak a legritkább esetben tudják eredménnyel használni. Javarészüket a földszállás pilanataiban 50–100 méter magasságból visszazuhan a földre.

Az európai csapatok oroszországi sikerei

Beszámoltunk már arról, hogy az orosz támadás a Don és Volga közti szakaszon teljesen összeomlott és ott az oroszok már csak védekezésre kényszerülnek. Ezekhez a sikerekhez — írja a nemzetközi sajtó — a különböző államok hadseregeiből álló, úgynevezett európai csapatok is hozzájárultak. Mai jelentések szerint az orosz támadás egyebütt is lanygulni kezd. Már csak az Illmen-tótól északra vannak orosz támadások. Mint eddig egyebütt, most itt nagyok az orosz veszteségek. A németek ezen a szakaszon az elmúlt 24 órában 135 harcikocsit tettek hasznavehetetlenné.

Kik fizetnek hadkötelezettségi adót és hadmentességi váltságot?

Mint jelentettük, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a közeli napokban be-terjeszti a képviselőház elé a hadkötelezettségi adóról és a hadmentességi váltságról szóló törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter javaslata:

A hadkötelezettségi adót azok a katonai szolgálat alól mentesülő állításkötelesek fizetik, akik 1. alkalmatlanságuk miatt egyáltalán nem teljesítenek katonai szolgálatot, 2. akiket póttartalékba helyeztek, 3. akiket megkezdett katonai szolgálatuk kitöltése előtt elbocsátottak a honvédség kötelékéből. Ezek rendszerint keresetnélküli kiskorúak, vagy pályájuk kezdetén lévő fiatal emberek, tehát tulnyomórészt szülői támogatásra szorulnak, ezért a hadkötelezettségi adó kivételésekor nemcsak saját, hanem szülőjük, vagy eltartójuk jövedelmét is számításba fogják venni.

A hadmentességi váltságot minden 24. életévét betöltött, de 70. életévét meg nem haladott állampolgárnak kell fizetnie, akit jelenleg katonai szolgálatra, vagy honvédelmi munkára nem vesznek igénybe. A „váltság” szó itt nem azt jelenti, hogy a szolgálatot a kérdéses összeg lefizetésével meg lehet váltani, hanem csak azt, hogy az állam ezt a közszolgáltatást mindazoktól szedi váltság fejében, akik a hadkiegészítő parancsnokságoktól tényleges szolgálatra, vagy honvédelmi munkára behívót nem kaptak.

Mi az új adó és váltság alapja?

A hadkötelezettségi adót egyszersmindkorra vetik ki és három év alatt, negyed évi egyenlő részletekben kell megfizetni.

A hadmentességi váltság mindig csak a háború, vagy háborús veszély tartamára vethető ki és szedésének kezdetét és végét a minisztertanács állapítja meg.

A hadkötelezettségi adó alapja az egyes hozadéki adókból alapul vett jövedelemhez vagy a hozadéki adó összegéhez igazodik, mértéke pedig jövedelemforrásként különböző, aszerint, hogy a szóbanlévő adó kivételésekor a nyers jövedelem, vagy a tiszta jövedelem volt-e az adó alapja. Ebből következik, hogy ha az adózónak többféle forrásból van jövedelme, a hadkötelezettségi adó végösszegét az egyes jövedelemforrások után külön-külön kiszámított adók együttes összege adja.

A hadmentességi váltság alapja a jövedelemadóban alapul vett jövedelem, vagy a jövedelemre következtetést engedő lakásbér összege. A jövedelem alapján 0,6–4 százalékgig terjedő progresszív kulccsal kiszámított váltság és a lakásbér alapján 3–10 százalékgig — illetőleg azoknak, akik

nem kötöthetők lakásban laknak, 1–8 százalékgig — terjedő progresszív kulccsal kiszámított váltság közül a nagyobb összeget kell a fizetésre kötelezetre kivetni.

A törvényjavaslat a hadkötelezettségi adó és a hadmentességi váltság alól mentességet is állapít meg. Ebben a mentességben főként alacsonyabb színvonalon élők részesülnek.

Mindkét adó kivételése az adóhivatal hatáskörébe tartozik. A hadmentességi váltság összegét évről-évre vetik ki. Az első ízben megállapított váltság összegét a kö-

Nem foglalják le a hatóságok a magánháztartásokban levő zsírt és nem szabályozzák a sertésvágásokat

Lelkiismeretlen elemek hamis híreket terjesztenek

A magyar nép mostani küzdelmes napjaiban megbocsáthatatlan bünt követ el, aki hamis hírek koholásával igyekszik aláásni a rendet és nyugalanságot akar kelteni.

Az a hír terjedt el, hogy december elsejétől a hatóságok ellenőrizni fogják a magánháztartásokat azért, hogy a háztartásokban levő zsírkészletet számbavegyék és a rendes fejadagokon felüli készletet lefoglalják. Hiába vágott tehát valaki disznót, vagy hiába fog vágni, a fejadagokon felüli zsírmennyiséget a hamis hírek terjesztői szerint le kell majd adni. Ugyancsak arról is tudnivaló a „jóléti körök”, hogy december 1-től csakis a vágóhidon szabad levágni sertéseiket a manóknak is.

A fenti hírek minden alapot nélkülöznek, mert a hatóságok nem foglalkoznak az említett intézkedésekkel és ilyen rendelkezés nem is fog kijönni. A lelkiismeretlen rémhírtérjesztők a magyar nép nyugalma akarják híreikkel megrendíteni.

Sokan félkész állapotban levágták sertéseiket, miáltal nem csak maguknak, hanem a közfogyasztásnak is kárt okoztak.

A sertések időelőtti levágására semmi ok sincs, változatlanul érvényben vannak azok a rendelkezések, amelyek a sertéstartó háztartásra vonatkoznak, vagy amelyek a bérhizlalásra

vetkező évekre is változatlanul fenn kell tartani, hacsak az adózó viszonyaiban változások nem következtek be.

A hadkötelezettségi adóval kapcsolatban az adózónak bevallást kell tennie a birtokában lévő vagyontárgyakról, vagy jövedelem forrásokról, a hadmentességi váltsággal kapcsolatban viszont nem terheli bevallási kötelezettség, csupán az adóév november 1. napjáig bekövetkezett változásokról kell bejelentést tenni.

A törvény szigorú büntetést állapít meg a kincstár károsodását előidéző cselekményekre. A büntetés mértéke az adócsalást a megrövidített adó három-nyolcszorosáig terjedő pénzbüntetéssel, a szabálytalan cselekményeket az adó egyszerűségig terjedő pénzbírsággal büntetik.

tartoznak.

Azzal kapcsolatban, hogy a levágott sertés után mennyi zsírt kell beszállítani közfogyasztásra, a valóltan híresztelésekkel szemben fennáll az a rendelet, amely így intézkedik:

„Aki magánfogyasztásra vág le sertést, köteles az első sertés után 3 kg. minden további sertés után pedig hat kg. olvasztott sertésszírt beszállítani.

A sertéstartó közönség láthatja, hogy alaptalanok azok a híresztelések, amelyek sertéseik korai levágására készítik őket.

Aki annál az időpontnál korábban vágja le sertését, mint ahogy az teljesen meghízik, már azáltal is károsodik, hogy egész évre szólóan ellátott-nak számíthatván, esetleg sokkal kevesebb zsírhoz jut, mint ha nem vágott volna sertést és a zsírsírt megtarthatta volna.

A tiszajobbparti mezőgazdasági kamara javaslata a mezőgazdasági munkásságról

A tiszajobbparti mezőgazdasági kamara közgyűlésén foglalkozott a mezőgazdasági munkásság foglalkoztatottságának kérdésével.

Sajnálatos állapotba került a mezőgazdasági munkásság körében egyes vidékeken mind nagyobb számmal vannak olyanok, akik a hivatalosan megállapított munkabérekkel jóval túlhaladva, sokszor többszöröseket kitevő bérért nem teljesítik a munkát, amennyit a normális munkaerőben lévő munkástól a munkaadó elvárhat. Helyenként sok a panasz amiatt, hogy a munkaadó a munkást fokozottabb, illetve csak a megkívánható munka teljesítésére nem szorgalmazhatja, mert a munkás a gazdaságot otthagyni, gyárba megy és a gazdaság még nehezebb helyzetbe kerül.

Ilyen körülmények között igen számos gazdaság abba a kényszerhelyzetbe kerül, hogy az ilyen munkásaival a fokozottabb és a jobb értékesítési viszonyok miatt alig elviselhető munkabérek mellett sem tudja a kellő eredményt elérni.

A fenti okok alapján a kamara közgyűlése feliratban kéri a mezőgazdasági munkásság munkáerejének állandó foglalkoztatását és a munkateljesítmény ellenőrzésének megvalósítását.

Elvi jelentőségű miniszteri döntés a kisipar árszámításáról

A zentai takácsok és kötszővő kisiparosok miután saját megengedhető árkalkulációjuk dolgában teljesen megnyugtató világos helyzetet akartak teremteni, felirattal fordultak a közellátási miniszterhez.

A miniszter részletes leiratban válaszolt a zentai takácsoknak. A közellátási miniszter döntésének messzebbmenő elvi jelentőségű döntése van az egyéb kisipari szakmákra is és ezzel előreláthatólag a könyveket nem vezető kisiparosoknak hátrányos helyzete országos viszonylatban kedvezőbbé válik majd.

A leirat szerint a zentai takácsok és kötszővő kisiparosok közül azok, akik a vonatkozó rendeletben felsorolt üzleti könyvek vezetését 1942 január elseje után megkezdték, rezsikulcsukat a könyvvezetés megkezdését követő 6 teljes naptári hónapban

kifizetett, illetve felmerült költségek és produktív munkabérek alapján állapíthatják meg.

Azok a kisiparosok, akik a rendeletben felsorolt könyvek vezetését 1942 április elseje után kezdték meg, a könyvvezetés megkezdését követő első 3 teljes naptári hónapot vehetik a rezsikulcs kiszámításánál alapul mindaddig, míg 6 teljes hónap könyvvel adatai nem állnak rendelkezésre

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

A MAI NAP

A HŐMÉRSEKLET

reggel 7 órakor — 4 délelőtt 0 fok volt

Holnap: Szerda

December

2

Kat Bibiána vt.

Prot. Aurélia

— **Miklós-nap megünneplése.** A Főméltóság Ur nevenapján, december 6-án lesz a Ref. Leányszövetség kultúrestje a Vigadóban — szép, alkalmi műsorral. Közreműködnek: Dr Ravasz Dezső főgimn. tanár, igazgató, Orth Győző nagyváradi misztikus lelkész, Lencse Mózes áll. tanító, Kiss Lajos t. i. igazgató, Bódi Imre ref. tanító, László János kantor-lelkész, Kovács Gyula s. lelkész és az egész Leányszövetség. Az előadás iránt már is igen nagy az érdeklődés.

— **1942. december 6-án** délután 5 órai kezdettel tartja az Arany János gimnázium Önképzőköre a Kormányzó Ur Főméltósága tiszteletére rendezendő nyilvános ünnepélyét.

— **Anyakönyvi statisztika.** November 23-a és 29-e közt született: Karancsi Sándor gyári munkás fia Ferenc, B. Szabó György kubikos napszámos leánya Ilona, Kodreán József földműves fia György, Szél Mária háztartásbeli leánya Mária, Csaba József, Ferenc m. kir. tanító fia József, András. Házasságot kötöttek: Beregi János (Szerencs) — Zaha Annával, Balkó János — Mester Rózával, Erdélyi Mihály (Gyulavári) — D. Szabó Juliánnával és Berta Károly (Budapest) — Szabó Máriával. Elhaltak: Engel Imre üveges mester izr. 28 éves, özv. Keresztési Mihályné sz. Tinka Zsuzsanna ref. háztartásbeli 62 éves, Csepregi Sándor ref. 2 hónapos, Brán József ref. lakatossegéd 38 éves és Szilvási Lujza r. kath. aggménházi ápoló 66 éves korában.

— **Gondoskodnak a vitézek hadiárvaírói.** A Vitézi Rend magára vállalta egy országos mozgalom lebonyolítását, amelynek célja, hogy biztosítsa a vitézek ellátatlan hadiárvaíróinak gondozását, nevelését és elhelyezését. A mozgalom megalapozása céljából adatgyűjtést rendeltek el. Az egyes Vitézi Székek személyi lapok kitöltésével december 1-ig máig jelenteni tartoztak, hogy működési területükön hány gondozásra szoruló vitézi hadiárva van. Gondozásra szorulóknak kell tekinteni minden vitézi hadiárvaíró, aki még nem töltötte be 18 életévét és ezen a koron felül azt is, ki testi, vagy szellemi fogyatkozás miatt magát ellátni képtelen.

Apa: Hallod leányom, az a fiatal ember, aki neked udvarol, egyáltalán nem tetszik neked.

Leány: Megnyugtatlak papa, hogy te sem tetszel önék!

— **Európában maradnak a madarak télen.** Hírek érkeznek arról, hogy a vándormadarak, a hosszúra nyúlt őszi követezésben nem mutatnak nagy hajlandóságot arra, hogy elköltözzenek melegebb vidékre. A cseh protektorátusban szinte telelésre rendezkedtek már be. Olyan jelentésről is hallani, hogy a vadlIBA tojást rak, mintha tavasz volna és költeni szeretne. Mindezekből a jelekből arra engednek következtetni, hogy enyhe tél jön. Nem lehet tudni mit szólnak az esethez az időjósok és főleg mit szól maga az idő?

Nagy cipész leharapta egy ismeretlen orrát s ezért ügyét a járásbiróság a törvényszék elé utalta

Két nap múlva pontosan egy hó napja lesz annak, hogy a pápuák országába illő esemény játszódott le Nagyszalontán. Október 3-án, egy szombati nap éjjelén történt, hogy Nagy János cipész ittasan egy társasággal került össze a Toldi-téren. Sem ő nem ismerte a társaság tagjait, de azok sem őt. A társaság tagjai bevonuló fiatal emberek voltak. A Központi Kávéház előtt lépett közibük Nagy cipész, aki a társaság egyik tagjával, Külüs Lajossal kikezdett. Nem vették komolyan, mert látták, hogy Nagy be van rugva. Éppen ezért még hagyták is, hogy velük menjen. A fiatal emberek bucsuestét tartottak s abból voltak hazatérőben, mikor Nagy közibük elegyedett. Az egyik mellékutcában Nagy ismét kötekedni kezdett.

— Vagy öt percig néztünk egymással farkasszemet, mert én már mégsem akartam hagyni, hogy velem kötekedjen — mondta Külüs Lajos, lakatossegéd a járásbiróságon megtartott tárgyaláson. — Ekkor történt, hogy Nagy hirtelen leharapta az orrom hegyét.

Az elmúlt egy hónap leforgása alatt Külüs már kétszer esett át operáción, amit a szalontai közkórházban

hajtottak rajta végre. A testi sértés, amit neki az orrleharapás okozott, még ma sem gyógyult be. Miután a nyolc napnál hosszabb idő után begyógyuló sérülések ügye a törvényszék elé tartozik, a járásbiróság az ügy aktáit átteszi a nagyváradi ügyészséghez vádemelés végett.

— Nem tudom, mit tettem — mondta Nagy vádlott a járásbirósági kihallgatáson. — Előzőleg másfél liter pálinkát ittam meg...

— A rendőrségen csak fél literről beszélt — olvasta rá a bíró —, de Nagy sem erre, sem egyébre nem akart visszaemlékezni, csak mindössze annyit mondott még, hogy vasárnap reggel az októberi hideg rázta fel a Balogh Péter- és Bocskai-utca kereszteződésénél, az árokban.

Ellene Külüs csak másnap, vasárnap tette meg a feljelentést. Helyesebben nem is ellene, csak ismeretlen tettes ellen, mert Nagyot nem is ismerte. Mikor azonban Nagyot előkerítették, rögtön ráismert és felismerték benne az éjszakai kötekedőt társai is, akik az ügyben most mint tanúk szerepelnek.

Egy cséffai asszony ellopta saját libáit

Vizslár Jánosné, egy 64 éves cséffai asszony állt vádlottként a nagyszalontai járásbiróság előtt. Azzal vádolták, hogy a községi előjáróság által zálogként lefoglalt 7 darab libáját önhatalmulag, jogtalanul hazahajtotta. Ez be is igazolódott Cséffa község egyik rendőriének vallomásával, de Vizslárné különben sem tagadott.

A két vallomásból derült ki a libák története, melynek tanulsága is van. Ezért azt itt ismertetjük. Vizslárné 7 libáját a cséffai mezőőrök behajtották a község házára, mert a tilosban

találták. Vizslárné vizért menet látta meg libáit a község háza udvarán levő „bitang akol”-ba bezárva. Onnan hajtottta azokat haza, anélkül, hogy erre az engedélyt megszerezte volna. Ezért állt most a járásbiróság előtt, mely tekintettel magas korára, büntetlen előéletére és őszinte vallomására, csak 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— Még vagyok elégedve — mondta Vizslárné, amivel azt akarta kifejezni, hogy az ítéletben megnyugszik. Az ügyészi megbízott sem felebbezett. Így az ítélet jogerős.

Miniszteri bizottság vizsgálja felül az erdélyi iparrevíziót

A Magyar Tudósító jelenti: Erdélyben — mint ismeretes — jelenleg iparrevízió folyik. A jövőben csak a most kiadandó iparigazolványok alapján lehet ipart gyakorolni és ezért mindenkinek be kellett nyújtani kérését eddigi iparendeléének meghosszabbítása érdekében. A székelyföldi Kereskedelmi és Iparkamara területén

az iparüzők harminc százaléka nem nyújtotta be iparüzés iránti kérését, míg Erdély más területein a revíziós kérések száma megfelelt körülbelül az iparüzők számának. Most miniszteri bizottság érkezik Erdélybe és a Székelyföldre, hogy átvizsgálja az iparigazolványok revíziójával kapcsolatos munkákat.

— **Dührohamot kapott a londoni állatkert tigrise egy bunda láttára.** Különös eset történt nemrégiben a londoni állatkertben. Egy elegáns hölgy akin tigrisbunda volt, közelébe lépett annak a ketrecnek, amelyben az állatkert legszebb királytigrisét tartják. A bunda láttára a vadállatot dühroham fogta el. Borzalmas üvöltéssel ugrott fel, vilámgyorsan kivágta egyik lábát a ketrecből, elkapta a hölgy bundáját és nagy darabot ki is tépett belőle. A hölgy még is sérült, de szerencsére nem súlyosan. Azóta írja a Temps, amelyben erről az esetről igazgatóság hírdetmény szőlítja fel az állatkert bejáratánál a látogatókat, hogy amennyiben bundájuk

egzotikus állatok bőréből készült, azt vagy tegyük le a ruhatárban, vagy halasszák el látogatásukat s legközelebb más felöltőben jöjjenek, mert az órák az ilyen bundában megjelenő hölgyeket csak az állatkert bizonyos területeire engedhetik be.

— **Vesekő- és hólyagkőbetegek gyógykezelésénél a természetes „Ferenc Józset” keserűvizet gyakran alkalmazzák,** mert ez a tápcsatornát alaposan kitisztítja, az anyagcserét előmozdítja és az emésztést megjavítja. Kérdezze meg orvosát!

60 a „Nagyszalontal Az Ujság” telefonszáma.

Hungária-Mozgóban ma este 7 órakor **KETTEN EGY JEGGYEL**

HAMIS PÉNZ

A német bűnügyi rendőrség egyik legérdekesebb esete filmen. Izgalmas bűnügyi dráma. A bűnözők és a rendőrség lélegzetelállító harca. — Jön: **Vissza az uton!** Csontos—Telnay—Mezey stb vel.

A polgármester a munkássághoz is beszélt a szombati gabonaértekezleten

A „Nagyszalontai Az Ujság” tegnapi számában részletes tudósítást közölt arról az értekezletről, amelyet szombaton délután a legutóbb kiadott gabonarendelet végrehajtása ügyében tartottak a városházán és amelyen — mint azt megírtuk — Sipos Béla személyében miniszteri kiküldött is részt vett, hogy tolmácsolja Nagyszalonta közönsége előtt a kormány üzenetét, amely olyképp szól, hogy mindenki, aki úgy érzi, hogy számára fölösleges gabonamennyiség van birtokában, önkéntes felajánlással bocsássa azt a közfogyasztás céljaira, mert a cséplési eredményként beszolgáltatott gabonamennyiség nem fedezi az ország minden ellátatlanjának gabonaszükségletét. Beadhatják a gabonát azok is, akik tulajdonában vetőmagból kimaradt, vagy esetleg eldugott szemek vannak. Senki az így előkerülő rejtett gabonáért a beszolgáltatót nem vonja felelősségre. Jelentettük, ha a felhívásnak nem lesz eredménye, elrendelik a katonai rekvirálást és ekkor a rejtégetőket súlyosan megbüntetik. A büntetés nemét még csak ezután fogják megállapítani. Az lehet évekre szóló elzárás, vagy esetleg még halálos büntetés is.

Az értekezleten a polgármester a munkássághoz is beszélt. Ezeket a szavait most itt adjuk.

— Vessen mindenki számot, ki mit tud adni. Adjon mindenki. Kérésünk a munkássághoz is szól. Hiszem, hogy fel-

hívásom visszhangra fog találni és így a magyar becsületesség bizonyosságát fogja adni annak, hogy erre az országra nem lehet lesújtani. Aki ezután feketézik, az igazán megérdemli, hogy szomszédja feljelentsen. Ez kötelesség is, mert megvetést érdemel az, aki rejtegetéssel elárulja fajtáját, hazáját.

— Ha minden magyar egyformán akarná a jót, egyformán átértené kötelességét — mondta még a polgármester és ismételten felhívott mindenkit, hogy tegyen meg mindent, amit tud. Ha mindenki megtenné azt, amire képes, csodákat lehetne művelni ezzel a nemzettel. De csak így. Az igazi boldogság az, ha minden magyar ember megtalálja a boldogulást. Ezt készítjük elő. Teljesítsük tehát mostani kötelességünket, azt, amit mások elvárnak tőlünk. Így nem lehet majd letörölni bennünket a földszínéről. Aki most himel-hámol, annak nem igen lehet majd szava a háború végén. Magyar szavunk erősítésére cselekedjünk hát! Ennek hatása lesz minden téren.

A polgármester beszélt arról is, hogy sok-e az a 25 vagon gabona, amit Szalontának önkéntes feldjálással kell összegyűjteni. E szavai során megállapította, hogy 1700 termelője van Szalontának, ha mindenki képességének megfelelően ad, az előírt mennyiség összehozható.

Japán megépítette a világ egyik leghosszabb tengeri alagutját

November 15 én virágdiszbe öltözött Tokióban a Shimonoseki-pályaudvar. Az ugyancsak felvirágzott gyorsvonati szerelvényt hatalmas ünneplő tömeg vette körül és Hatta japán közlekedésügyi miniszter ünnepi beszéddel elindította a vonatot.

Ezzel a cselekménnyel adta rendeltetésének a japán mérnöki munka remekét, a világ leghosszabb tengeri alagutját, mely a

birodalom legnagyobb szigetét, Honót köti össze a tenger alatt Kyosu szigetével.

Az alaguton át a tokió-kagosimai út 31 óra távolságra csökkent. Az alagut megépítése előtt ez az utazás több napig tartott, többszöri átszállással tarkítva. Ma pedig az utas a tokiói pályaudvaron felszáll az expresszvonatra és utazása Kagosimában ér véget.

Az alagut terve már 1896-ban felve-

lődött, de az akkori technikai adottságok mellett még lehetetlenség volt megépíteni. Husz évvel később törvénybe iktatták az alagut megépítését és az 1920-as évek elején már hozzá is fogtak a munkához,

az 1923-as óriási arányú földrengés azonban rombadöntötte az alagut építményeit, úgyhogy a tenger alatti átjáró furását újból csak 1928-ban tudták megkezdeni.

A munkát mindkét szigeten egyszerre indították el és minél mélyebbre hatoltak a tenger alá, annál nagyobb nehézségekkel kellett megküzdeni. Levegőhiány, állandó tengervízbeömlés hátráltatta az építkezést. A munkások 1936-ban hatoltak le a tenger alá és 1940 júliusában, négy évvel az alagut lemélyítése után össztalálkozott a két munkáscsoport.

Ez év április 13-án haladt át az alaguton az első anyagvonat és most pedig átadták a rendes forgalomnak. A Kwangmon-alagut vizalatti hosszúsága 8 kilométer és ezzel elhódította a világ leghosszabb tengeri alagutjának nevét, mert a bristoli tengeröblön áthaladó Severin-alagut 7,4 kilométer hosszú.

Rádió-műsor

KEDD

2. Butola Ede tánczenekara játszik. 3.20 Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 3.50 Gyermekdelután. 5. Rádiózenekar. 5.35 Farkas Jenő vidám csevegése. 6.10 Mákláry Zoltán verset mond. 7.05 Rádiózenekar. 8. Helyet a fiataloknak. 8.30 Indulók. 8.45 Felolvasás. 8.55 Magyar nóták. 10.10 Táncczene. 11. Rádiózenekar.

9979/1942.

Hirdetmény

Az egyházi, közművelődési vagy közjóléti tevékenységet kifejtő alapítványok (alapok) tulajdonában levő 1914–1918. évi hadikölcsönkötvények, alapítványonként elkülönítve a polgármesteri hivatalba (főjegyzői iroda) 15 napon belül bejelentendők.

Nagyszalonta, 1942. november 30.

Dr. Hadady Imre
polgármester.

9981/1942.

Hirdetmény

Az egyházak, egyesületek, intézmények, társaságok stb. által kezelt közegészségügyi célokat szolgáló alapítványok és hagyományok a polgármesteri hivatalban (főjegyzői iroda) 15 napon belül az alapok és alapítványok kezelői által bejelentendők.

Nagyszalonta, 1942. november 30.

Dr. Hadady Imre
polgármester.

Apróhirdetések

Kiadó butorozott szoba, Honvéd-utca 2. U. o. eladó asztalsparhelt, nagy husdaráló. 3—3

Kihordó fiut, 1 vagy 2 lovas fuvarost keresek. Pénzes szikvizgyár. 2—2

Eladók különböző háziburorok Toldi-tér 13. sz.

15—17 éves leány könnyű házimunsára felvétetik. Baross-tér 1.

Házikoszt kapható, kihordásra is. Damjanich-utca 1. 1—2

Orsós és Kindó-féle kifőzde teljes felszereléssel kiadó, vagy társat keresek. Rákóczi-ut 6., Sárközi Lajosné.

Nyomatott a kiadótulajdonos
Gaál Sándor könyvnyomdájában
Nagyszalontán, Toldi-tér 15. emelet
Telefon: 60.

Nyomtatványok

és minden e szakmába
vágó munkák a

GAÁL-nyomdában készülnek!

Toldi Miklós-tér 15.
TELEFON: 60.